

**«Жолаушылар тасымалын ұйымдастыру» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында лауазымдарды атқаратын педагог қызметкерлерді аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуін өткізу.

2. Міндеті: Педагог қызметкерлердің біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Тест мазмұны: «10410200 Теміржол көлігіндегі тасымалды ұйымдастыру және жол қозғалысты басқару» мамандығы, 3W10410204 – Тасымалдау құжаттарын өңдеу жөніндегі оператор біліктілігіне арналған «Жолаушылар тасымалын ұйымдастыру» пәні бойынша педагог қызметкерлерге арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
1	Жолаушыларды тасымалдауға арналған техникалық құралдар	1	Жолаушылар станциясының мақсаты мен жіктелуі. Станция санаты, оның есептік көрсеткіштері. Теміржол станциясының негізгі өндірістік цехтары. Жолаушылар вагондарының түрлері, олардың құрамы.
2	Техникалық жабдықтар	2	Автокөліктерге арналған технологиялық жабдық. Инженерлік жабдықтар (жылыту, жарықтандыру, кондиционерлерді желдету, өрт қауіпсіздігі).
3	Станцияның технологиялық процесі	3	Станцияның рөлі мен құрылымы. Станцияның өндірістік сипаттамалары. Станциялық кешеннің құрылымы. Жолаушыларды отырғызуды және түсіруді ұйымдастыру. Жолаушыларға анықтамалық және ақпараттық қолдау. Вокзалда жолаушыларға қызмет көрсету үшін жағдай жасау.
4	Тікелей және жергілікті байланыстағы жолаушылар тасымалын жедел басқару	4	Жедел басқару бойынша шешімдерді әзірлеу және қабылдау. Тасымалдау процесінің жағдайын бақылау. Жолаушылар ағымын жедел болжау.
5	Теміржол жолаушылар тарифтері	5	Тарифтердің түрлері және оның анықтамасы. Тарифтік арақашықтық. Сақтандыру және комиссиялық төлемдер.

			Жол ақысын анықтау. Қол жүгі мен багажды тасымалдау тарифтері. Жеңілдікті мөлшерлемелер. Ақысыз тасымалдау. Қала маңындағы тарифтер. Тасымалдауды бақылау және айыппұлдар.
6	Жолаушылардың жол жүру құжаттары	6	Жол жүру құжаттарының анықтамасы. Экспресс-2 жүйесінің жол жүру құжаттары Билеттердің жарамдылық мерзімі. Әскери билеттер. Қала маңындағы пойыздарда ақысыз және төмендетілген жол жүру ақысы. Балалар және жеңілдік билеттері мен олардың саяхат шарттары.
7	Жолаушыларды тасымалдаудың жалпы шарттары	7	Жолаушыларды тасымалдаудың негізгі ережелері. Теміржолшылар өткелі. Билеттерді сатып алу тәртібі. Балаларды тасымалдау. Маршрутты ауыстыру және өзгерту. Тасымалдаудан бас тарту және төлемдерді қайтару. Көлемді анықтау, саяхат шарттарын бұзғаны үшін айыппұл. Тасымалдаудан бас тарту
8	Қол жүгін, багажды және жүк багажын тасымалдау	8	Қол жүгін тасымалдау және сақтау ережелері, багажды және жүк багажын тасымалдау ережелері. Ұсақ жануарлар мен құстарды тасымалдау тәртібі. Жүк баждары мен алымдар. Жүктерді ақысыз тасымалдау. Ұмытылған және табылған заттар.
Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).			

4. Тапсырмалар мазмұнының сипаттамалары:

Жолаушыларды тасымалдаудың техникалық құралдары: Жолаушылар станциясының мақсаты мен жіктелуі. Станция санаты, оның есептік көрсеткіштері. Теміржол станциясының негізгі өндірістік цехтары. Жолаушылар вагондарының түрлері, олардың құрамы.

Техникалық жабдықтар: Автокөліктерге арналған технологиялық жабдық. Инженерлік жабдықтар (жылыту, жарықтандыру, кондиционерлерді желдету, өрт қауіпсіздігі).

Станцияның технологиялық процесі: Станцияның рөлі мен құрылымы. Станцияның өндірістік сипаттамалары. Станциялық кешеннің құрылымы. Жолаушыларды отырғызуды және түсіруді ұйымдастыру. Жолаушыларға анықтамалық және ақпараттық қолдау. Вокзалда жолаушыларға қызмет көрсету үшін жағдай жасау.

Тікелей және жергілікті байланыстағы жолаушылар тасымалын жедел басқару: жедел басқару бойынша шешімдер әзірлеу және қабылдау. Тасымалдау процесінің жағдайын бақылау. Жолаушылар тасымалын жедел болжау.

Теміржол жолаушыларының тарифтері: Тарифтердің түрлері және олардың анықтамасы. Тарифтік арақашықтық. Сақтандыру және комиссиялық төлемдер. Жол ақысын анықтау. Қол жүгі мен багажды тасымалдау тарифтері. Жеңілдікті мөлшерлемелер. Ақысыз тасымалдау. Қала маңындағы тарифтер. Тасымалдауды бақылау және айыппұлдар.

Жолаушылардың жол жүру құжаттары: Жол жүру құжаттарының анықтамасы. Экспресс-2 жүйесінің жол жүру құжаттары. Билеттердің жарамдылық мерзімі. Әскери билеттер. Қала маңындағы пойыздарда ақысыз және төмендетілген жол жүру ақысы. Балалар және жеңілдік билеттері мен олардың саяхат шарттары.

Жолаушыларды тасымалдаудың жалпы шарттары: Жолаушыларды тасымалдаудың негізгі ережелері. Теміржолшылар өткелі. Билеттерді сатып алу тәртібі. Балаларды тасымалдау. Маршрутты ауыстыру және өзгерту. Тасымалдаудан бас тарту және төлемдерді қайтару. Көлемді анықтау, саяхат шарттарын бұзғаны үшін айыппұл. Тасымалдаудан бас тарту.

Қол жүгін, багажды және жүк багажын тасымалдау: Қолдағы багажды тасымалдау және сақтау ережелері, Багажды және жүк багажын тасымалдау ережелері. Ұсақ жануарлар мен құстарды тасымалдау тәртібі. Жүк баждары мен алымдар. Жүктерді ақысыз тасымалдау. Ұмытылған және табылған заттар.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы:

Тест тапсырмалары 3 қиындық деңгейінен тұрады:

бірінші деңгейде (А) – 25%,
екінші деңгейде (В) – 50%,
үшінші деңгейде (С) – 25%.

6. Тест тапсырмасының формалары:

3 түрлі формадағы тапсырмалар қолданады:

бір дұрыс жауабы бар тапсырмалар,
бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар,
бір дұрыс жауабы бар мәнмәтіндік тапсырмалар.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:

Тестінің бір тапсырмасын орындап шығуға белгіленген уақыт - 1,5 - 2 минут.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Ұсынылған бес жауаптан бір дұрыс жауапты таңдау бар тапсырмалар үшін - 1 балл, қалған жағдайларда - 0 балл беріледі.

Ұсынылған жауаптардан бірнеше дұрыс жауаптарды таңдаумен тапсырмалар үшін:

- барлық дұрыс жауаптар үшін - 2 балл,
- жіберілген бір қате үшін – 1 балл,
- екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. В.А. Кудрявцев Теміржол жолаушылар тасымалын ұйымдастыру, Мәскеу «Академия» баспа орталығы, 2008 ж.

2. В.Н. Семищенко Жолаушылар тасымалы. Жолаушылар вагонының өткізгішіне арналған нұсқаулық. Мәскеу көлігі 2005 ж

3. Х.Хасенова Р.Х. Теміржол көлігімен жолаушыларды тасымалдауды ұйымдастыру.
Алматы 2000,